

MESTSKÉ ZASTUPITEĽSTVO V BANSKEJ BYSTRICI

Číslo:

Materiál na 14. zasadnutie
Mestského zastupiteľstva v Banskej Bystrici
dňa 10. decembra 2024

K bodu: Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 19/2024 - kontrola dodržiavania zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v Základnej škole Slovenského národného povstania, Trieda SNP 20, Banská Bystrica v období roka 2023.

Predkladateľ: PhDr. Ivan Holík, hlavný kontrolór Mesta Banská Bystrica

Spracovateľ: Útvar hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica

Obsah materiálu:

1. Návrh na uznesenie
2. Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 19/2024

Počet strán: 14

V Banskej Bystrici, dňa: 3. 12. 2024

Návrh na uznesenie

K bodu: Správa hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 19/2024 - kontrola dodržiavania zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v Základnej škole Slovenského národného povstania, Trieda SNP 20, Banská Bystrica v období roka 2023.

Mestské zastupiteľstvo

I. berie na vedomie

Správu hlavného kontrolóra o výsledku kontroly č. 19/2024 - kontrola dodržiavania zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v Základnej škole Slovenského národného povstania, Trieda SNP 20, Banská Bystrica v období roka 2023.

SPRÁVA HLAVNÉHO KONTROLÓRA O VÝSLEDKU KONTROLY č. 19/2024

(v zmysle § 18f, ods. 1 písm. d) zákona SNR č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov).

Na základe poverenia hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica zo dňa 16. 9. 2024 (poverenie č. 19/2024) začali dňa 16. 9. 2024 zamestnanci útvaru hlavného kontrolóra

kontrolu dodržiavania zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie zákona č. 311/2001 Z. z. Zákonníka práce v Základnej škole Slovenského národného povstania, Trieda SNP 20, Banská Bystrica v období roka 2023.

Kontrola bola vykonaná v súlade s § 18d a § 18e zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov a v súlade s Plánom kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra Mesta Banská Bystrica na 2. polrok 2024 schváleným uznesením č. 430/2024 - MsZ zo dňa 25. 6. 2024.

Kontrolovaným subjektom bola Základná škola Slovenského národného povstania, Trieda SNP 20, Banská Bystrica (ďalej aj „kontrolovaný subjekt“). Oznámenie o začatí kontroly bolo osobne odovzdané kontrolovanému subjektu dňa 17. 9. 2024.

Vzhľadom k tomu, že kontrolou boli zistené nedostatky bol z vykonanej kontroly vyhotovený v súlade s § 22 ods. 1 zákona o finančnej kontrole a audite dňa 19. 11. 2024 návrh správy z kontroly č. 19/2024. Kontrolovaný subjekt bol poučený o možnosti podať písomné námietky k zisteným nedostatkom, navrhnutým odporúčaniam, k lehote na predloženie písomného zoznamu prijatých opatrení a tiež k lehote na splnenie prijatých opatrení do 28. 11. 2024. V stanovenej lehote kontrolovaný subjekt podal elektronickou poštou ev. č. 191 419/2024 vyjadrenie k návrhu správy z kontroly č. 19/2024, ktorým podal námietky. Podané námietky boli preverené a čiastočne akceptované, o čom bol kontrolovaný subjekt informovaný listom č. 192647/2024 zo dňa 2. 12. 2024. Následne bolo pristúpené dňa 2. 12. 2024 k spracovaniu Správy z kontroly.

Cieľom kontroly bolo preveriť zákonnosť a hospodárnosť použitia finančných prostriedkov v zmysle zákona č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách v znení neskorších predpisov v nadväznosti na znenie Zákonníka práce. Kontrola bola zameraná na správnosť a úplnosť vyplnenia cestovného príkazu, povolenia služobnej cesty a odsúhlasenie výsledkov služobnej cesty, vykonanie finančnej kontroly v zmysle zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov a zaúčtovanie cestovných náhrad v zmysle zákona o účtovníctve.

Kontrola pri overovaní skutočností vychádzala najmä z nasledovných všeobecne záväzných právnych predpisov a interných predpisov:

- Zákon č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o obecnom zriadení“),
- Zákon č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“),
- Zákon č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 523/2004 Z. z.“),
- Zákon č. 583/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon 583/2004 Z. z.“),
- Zákon č. 283/2002 Z. z. o cestovných náhradách (ďalej len „zákon o cestovných náhradách“),
- Zákon č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o účtovníctve“),
- Zákon č. 311/2001 Z. z. Zákonník práce (ďalej len „Zákonník práce“),
- Vyhláška Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky č. 223/2022 Z. z. o základnej škole (ďalej len „Vyhláška MŠVVaŠ č. 223/2022 Z. z.“),
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 282/2022 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách (ďalej len „opatrenie č. 282/2022 Z. z.“),
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 432/2022 Z. z. o sumách stravného (ďalej len „opatrenie č. 432/2022 Z. z.“),
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 88/2023 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách (ďalej len „opatrenie č. 88/2023 Z. z.“),
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 171/2023 Z. z. o sumách stravného (ďalej len „opatrenie č. 171/2023 Z. z.“),
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny SR č. 247/2023 Z. z. o sumách základnej náhrady za používanie cestných motorových vozidiel pri pracovných cestách (ďalej len „opatrenie č. 247/2023 Z. z.“),
- Opatrenie Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky č. 368/2023 Z. z. o sumách stravného (ďalej len „opatrenie č. 368/2023 Z. z.“),
- Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 401/2012 Z. z. ktorým sa ustanovujú základné sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách (ďalej len „opatrenie č. 401/2012 Z. z.“),
- Opatrenie Ministerstva financií Slovenskej republiky zo dňa 12. 12. 2022 č. MF/014454/2022-36, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o postupoch účtovania a rámcovej účtovej osnove pre obce, vyššie územné celky a nimi zriadené rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie,
- Interná smernica o cestovných náhradách, v zmysle zákona č. 283/2002 Z. z. vydaná dňa 10. 12. 2019,
- Interná smernica č. 2 pre vedenie pokladne Základnej školy, Trieda SNP 20, Banská Bystrica s účinnosťou od 10. 12. 2019,
- Interná smernica č. 1 podľa zákona č. 357/2015 o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinná od 20. 5. 2016 v znení Dodatku č. 1 účinného od 1. 5. 2020,
- Interná smernica pre vedenie účtovníctva zo dňa 10. 12. 2019 v znení Dodatku č. 1 účinného od 1. 5. 2020,
- Interná smernica č. 2/2023 o organizovaní školských výletov, exkurzií a vychádzok Základnej školy Slovenského národného povstania s účinnosťou od 31. 8. 2023,
- rozpočet organizácie a jeho čerpanie k 31. 12. 2023 (skupina výdavkov 631),
- hlavná kniha hospodárenia – účet 512, 518 v nadväznosti na predmet kontroly k 31. 12. 2023,
- evidencia cestovných príkazov za rok 2023,

- cestovné príkazy za rok 2023 spolu s príslušnou dokumentáciou preukazujúcou ich vyúčtovanie,
- zoznam uskutočnených školských výletov, exkurzií, resp. iných aktivít vykonávaných v rámci vyučovacej činnosti v roku 2023 (napr.: školský výlet, exkurzia, lyžiarsky výcvik a ďalšie školské akcie.),
- ostatné doklady a písomnosti súvisiace s predmetom kontroly.

Problematika pracovných ciest a poskytovania cestovných náhrad je legislatívne upravená v Zákonníku práce a v zákone o cestovných náhradách. Zákonník práce a ani zákon o cestovných náhradách neustanovuje formu spôsobu vyslania zamestnanca na pracovnú cestu a ani spôsob určenia podmienok pracovnej cesty. Zákomom o cestovných náhradách je určená len forma, a to písomná forma určenia podmienok pracovnej cesty.

V zmysle § 57 Zákonníka práce môže zamestnávateľ zamestnanca vyslať na pracovnú cestu mimo obvodu obce pravidelného pracoviska alebo bydliska zamestnanca na nevyhnutne potrebné obdobie len s jeho súhlasom. To neplatí, ak vyslanie na pracovnú cestu vyplýva priamo z povahy dohodnutého druhu práce alebo miesta výkonu práce alebo ak možnosť vyslania na pracovnú cestu je dohodnutá v pracovnej zmluve. Na pracovnej ceste zamestnanec vykonáva prácu podľa pokynov vedúceho zamestnanca, ktorý ho na pracovnú cestu vyslal.

Zákon o cestovných náhradách definuje pracovnú cestu ako čas od nástupu zamestnanca na cestu na výkon práce do iného miesta, ako je jeho pravidelné pracovisko, vrátane výkonu práce v tomto mieste do skončenia tejto cesty. Pričom pravidelným pracoviskom sa chápe miesto písomne dohodnuté so zamestnancom. Ak také miesto nie je dohodnuté, je pravidelným pracoviskom miesto výkonu práce dohodnuté v pracovnej zmluve alebo v dohodách o prácach vykonávaných mimo pracovného pomeru.

V podmienkach kontrolovaného subjektu je možné konštatovať, že realizované služobné cesty súviseli najmä s organizovanými školskými výletmi, exkurziami, resp. vychádzkami, ktoré mal kontrolovaný subjekt interne upravené na základe Vyhlášky MŠVVaŠ č. 223/2022 Z. z. smernicou o organizovaní školských výletov, exkurzií a vychádzok Základnej školy Slovenského národného povstania.

Podľa § 6 uvedenej vyhlášky kontrolovaný subjekt, základná škola, ak ide o súčasť výchovno-vzdelávacieho procesu, zabezpečuje na výlet alebo exkurziu, jazykový kurz, športový výcvik, pobyt žiakov v škole v prírode a ďalšie aktivity v súlade so školským vzdelávacím programom pedagogického zamestnanca s kvalifikačnými predpokladmi ako dozor na určený počet detí.

1. Cestovné náhrady a rozpočet kontrolovaného subjektu

Rozpočet kontrolovaného subjektu v roku 2023 po úprave (tabuľka 1) uvažoval s použitím finančných prostriedkov na cestovné náhrady v celkovej výške 1 132 € (ekonomická klasifikácia rozpočtovej položky 631), skutočné čerpanie k 31. 12. 2023 predstavovalo 1 132,04 €, čím došlo k prekročeniu rozpočtovej položky o 0,04 €.

Tabuľka 1: Výdavky na úrovni položiek v € pre rok 2023

Ekon. klasifikácia	Názov	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Čerpanie rozpočtu	Plnenie rozpočtu v %
631001	Cestovné náhrady tuzemské	0,00	737,00	736,74	99,96
631002	Cestovné náhrady zahraničné	0,00	395,00	395,30	100,08
	Spolu	0,00	1 132,00	1 132,04	100,00

V roku 2023 bolo v podmienkach kontrolovaného subjektu zaúčtovaných celkom 25 účtovných prípadov (výdavkový pokladničný doklad) súvisiacich s cestovnými príkazmi organizácie, z toho bolo preukázaných 25 pracovných ciest, z ktorých bolo 14 tuzemských pracovných ciest a 11 zahraničných pracovných ciest. Spolu bolo vyúčtovaných 1 132,04 € z toho 736,74 € na tuzemské pracovné cesty (65,08 %) a 395,30 € na zahraničné pracovné cesty (34,92 %).

Uvedené cestovné náklady boli v podmienkach kontrolovaného subjektu evidované v účtovníctve.

2. Evidencia a likvidácia cestovných príkazov

Kontrolovaný subjekt deklaroval v kontrolovanom období realizáciu nasledovných školských výletov, exkurzií, resp. iných aktivít vykonávaných v rámci vyučovacej činnosti (tabuľka 2).

Tabuľka 2: Prehľad realizovaných výletov, exkurzií

P. č.	Dátum realizácie	Miesto a názov výletu	Typ služobnej cesty	Počet vystavených cestovných príkazov
1.	23. 2. – 24. 2. 2023	ČR, Brno, Robotiáda – súťaž žiakov	zahraničná SC	1
2.	28. 3. 2023	Žarnovica – Matematická olympiáda krajské kolo	tuzemská SC	1
3.	31. 3. – 1. 4. 2023	Poľsko, Rybnik – Robotic Tournament	zahraničná SC	1
4.	28. 4. 2023	Zvolen – kontaktná ZOO	tuzemská SC	3
5.	18. 5. 2023	Hrochoť – Prednes poézie a prózy	tuzemská SC	1
6.	5. 6. 2023	Košice – súťaž žiakov RBA WRO	tuzemská SC	2
7.	15. 6. 2023	Poľsko, Oswienčim – poznávací zájazd	zahraničná SC	3
8.	28. 9. 2023	ČR, Ostrava – exkurzia	zahraničná SC	1
9.	11. 10. 2023	Bratislava - exkurzia	tuzemská SC	3
10.	13. 10. 2023	Horná Lehota, Brezno – literárno-vedná exkurzia	tuzemská SC	2
11.	9. 11. 2023	Trenčín – súťaž	tuzemská SC	1
12.	1. 12. 2023	Košice – súťaž žiakov	tuzemská SC	1
13.	8. 12. 2023	Rakúsko, Viedeň – poznávací exkurzia	zahraničná SC	4
14.	14. 12. 2023	Maďarsko, Budapešť – súťaž žiakov	zahraničná SC	1

Kontrolovaný subjekt mal v kontrolovanom období spracovanú internú smernicu o cestovných náhradách, v zmysle zákona č. 283/2002 Z. z. zo dňa 10. 12. 2019, ktorá upravovala poskytovanie náhrad výdavkov a iných plnení (ďalej len „náhrada“) pri pracovných cestách, ako aj podmienky vyúčtovania pracovných ciest.

Skutočnosť, že zamestnanec má vykonať a že vykonal pracovnú cestu, podlieha evidenčnej povinnosti, ktorú reguluje zákon o cestovných náhradách. Podľa uvedeného zákona sa zamestnanec na pracovnej ceste nachádza v prípade, že svoje pracovné povinnosti plní mimo miesta jeho pravidelného pracoviska. Výkon práce, ktorý je pracovnou cestou pritom podlieha dvom základným evidenciám – cestovnému príkazu a vyúčtovaniu pracovnej cesty.

Kontrolou predložených dokladov bolo preukázané, že kontrolovaný subjekt nečísloval jednotlivé cestovné príkazy, nevedol podrobnú evidenciu cestovných príkazov a s nimi súvisiacich náhrad.

Evidencia by mala obsahovať číslo cestovného príkazu, dátum uskutočnenia pracovnej cesty, meno a priezvisko zamestnanca, miesto konania pracovnej cesty, výšku vyplatených preddavkov a následne výšku vyplatených náhrad, prípadne poznámky. Evidencia by sa mala viesť s ohľadom na výkon finančnej kontroly a v nadväznosti na preukázanie, kde sa zamestnanec v pracovnej dobe nachádza, resp. nachádzal, a to v záujme uplatňovania si nárokov zamestnanca v súvislosti s uskutočňovanými pracovnými cestami, alebo v súvislosti s prípadnými okolnosťami ku ktorým došlo, resp. by mohlo dôjsť počas pracovnej cesty (napr. pracovný úraz, škodová udalosť a pod.).

Smernica o cestovných náhradách v čl. 9 ods. 3 určila písomné doklady, ktoré je zamestnanec povinný odovzdať na príslušných tlačivách. Išlo o:

- cestovný príkaz,
- správu z pracovnej cesty a
- dohodu o použití cestného motorového vozidla na pracovnú cestu.

Príslušné tlačivá však neboli súčasťou smernice ako jej príloha.

Na základe predložených dokladov ku kontrole bolo zistené, že pri týchto absentovala správa z pracovnej cesty a to napriek skutočnosti, že takáto povinnosť bola určená čl. 9 ods. 3 Smernicou o cestovných náhradách.

Kontrolné zistenie 1

Kontrolovaný subjekt tým, že nevyžadoval od zamestnancov zúčastnených na pracovnej ceste správu z pracovnej cesty po jej uskutočnení, nepostupoval v súlade s čl. 9 ods. 3 internej smernice o cestovných náhradách.

V roku 2023 bolo v podmienkach kontrolovaného subjektu zrealizovaných 25 pracovných ciest (tabuľka 3), ktoré boli deklarované predloženými cestovnými príkazmi organizácie, z toho bolo preukázaných 14 tuzemských pracovných ciest a 11 zahraničných pracovných ciest, z ktorých vyplynul jednotlivým zamestnancom vyslaným na pracovnú cestu nárok na vyplatenie cestovných náhrad.

Tabuľka 3: Skutočné čerpanie finančných prostriedkov na základe vyúčtovaných cestovných príkazov v roku 2023

Názov	Cestovné náhrady v €				
	stravné	cestovné	nocľazné	vedľajšie výdavky	spolu
Cestovné náhrady tuzemské	173,00	109,99	-	69,51	352,50
Cestovné náhrady zahraničné	334,70	136,04	308,80	-	779,54
Spolu	507,70	246,03	308,80	69,51	1 132,04

Na základe uvedenej tabuľky 3 je možné konštatovať, že vedené účtovníctvo a prehľad čerpaného rozpočtu nedáva pravdivý obraz o objeme finančných prostriedkov vynaložených na tuzemské, resp. zahraničné pracovné cesty. Čerpanie finančného rozpočtu k 31. 12. 2023 (tabuľka 1) podáva inú informáciu ako bola skutočnosť. Porovnanie prehľadu rozpočtu a jeho skutočné čerpanie uvádza tabuľka 4.

Tabuľka 4: Porovnanie rozpočtovaných a použitých prostriedkov na pracovné cesty v roku 2023

Ekon. klasifikácia	Názov	Prehľad rozpočtu (tab. 1)		Skutočné čerpanie na základe vyúčtovaných cestovných príkazov	Skutočné plnenie rozpočtu v %
		Upravený rozpočet	Čerpanie rozpočtu		
631001	Cestovné náhrady tuzemské	737,00	736,74	352,50	47,83
631002	Cestovné náhrady zahraničné	395,00	395,30	779,54	197,35
	Spolu	1 132,00	1 132,04	1 132,04	-

Kontrolovaný subjekt po úprave rozpočtoval v roku 2023 na tuzemské cestovné náhrady prostriedky vo výške 737 €, na zahraničné cestovné náhrady rozpočtoval, po úprave prostriedky v celkovej výške 395 €.

Na základe predložených cestovných príkazov ale bolo vyúčtovaných na tuzemské pracovné cesty 352,50 €, čo predstavovalo 47,83 % čerpanie plánovaného rozpočtu a na zahraničné pracovné cesty boli vynaložené finančné prostriedky v celkovej výške 779,54 €, čo predstavovalo 197,35 % čerpanie príslušnej rozpočtovej položky.

Podľa § 19 ods. 3 zákona č. 523/2004 Z. z. kontrolovaný subjekt ako právnická osoba, ktorej sa poskytujú verejné prostriedky, zodpovedá za hospodárenie s nimi a je povinný pri ich používaní zachovávať hospodárnosť, efektívnosť a účinnosť ich použitia. Zároveň bol štatutárny orgán kontrolovaného subjektu, ako štatutárny orgán subjektu verejnej správy, povinný zabezpečiť, aby sa verejné prostriedky uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte subjektu verejnej správy, t. j. do výšky rozpočtu.

Podľa § 16 zákona č. 523/2004 Z. z. ak na úhradu nevyhnutného výdavku neboli v rozpočte kapitoly zabezpečené potrebné prostriedky, môže ich správca kapitoly zabezpečiť predovšetkým presunom rozpočtových prostriedkov v rámci svojho rozpočtu.

Kontrolné zistenie 2

Kontrolovaný subjekt tým, že nezabezpečil presunom rozpočtových prostriedkov povinnosť zabezpečiť, aby sa verejné prostriedky uvoľňovali iba v takej výške, aká zodpovedá rozsahu plnenia úloh zahrnutých v rozpočte subjektu verejnej správy, nepostupoval v súlade s § 19 zákona č. 523/2004 Z. z..

Na základe vykonanej kontroly je možné konštatovať, že zo strany kontrolovaného subjektu došlo k poskytnutiu alebo použitiu verejných prostriedkov v rozpore s určeným účelom podľa § 31 ods. 1 pís. a) zákona č. 523/2004 Z. z., zároveň je potrebné poukázať, že v tomto prípade nešlo o porušenie finančnej disciplíny vzhľadom na fakt, že šlo o realizáciu výdavkov, pri ktorej došlo k nesprávnemu zatriedeniu výdavkov podľa rozpočtovej klasifikácie a bol dodržaný vecne vymedzený účel použitia verejných prostriedkov, t. j. použitie na cestovné náhrady (§ 31 ods. 2 zákona č. 523/2004 Z. z.).

Predmetom kontroly bolo okrem iného zistiť aj zákonnosť a opodstatnenosť vyplácania náhrad zamestnancom kontrolovaného subjektu vyslaným na pracovnú cestu podľa príslušných ustanovení zákona o cestovných náhradách, ako aj uspokojenie ich zákonných potrieb.

Zamestnancovi vyslanému na pracovnú cestu patrí podľa § 4 zákona o cestovných náhradách

- náhrada preukázaných cestovných výdavkov,
- náhrada preukázaných výdavkov za ubytovanie,
- stravné,

- náhrada preukázaných potrebných vedľajších výdavkov, ako aj
- poskytnutie vreckového podľa § 14 citovaného zákona, ktoré kontrolovaný subjekt určil v čl. 8 internej smernice o cestovných náhradách ako vreckové v cudzej mene vo výške 40 % ustanoveného stravného.

Sumu stravného pre časové pásma ustanovuje podľa § 5 zákona o cestovných náhradách opatrenie, ktoré vydá Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky, v kontrolovanom období išlo o opatrenie č. 432/2022 Z. z. (účinné od 1. 1. 2023 – 31. 5. 2023), opatrenie č. 171/2023 Z. z. (účinné od 1. 6. 2023 do 30. 9. 2023) a opatrenie č. 368/2023 Z. z. (účinné od 1. 10. 2023 do 31. 8. 2024). Základné sadzby stravného v eurách alebo v cudzej mene pri zahraničných pracovných cestách boli určené opatrením Ministerstva financií Slovenskej republiky č. 401/2012 Z. z. (účinné od 1. 1. 2013).

2.1. Tuzemské pracovné cesty

Na základe predložených cestovných príkazov je možné konštatovať, že v kontrolovanom období bolo zrealizovaných celkovo 14 tuzemských pracovných ciest. Celkové náklady súvisiace s tuzemskými pracovnými cestami, ktoré boli vyúčtované prostredníctvom cestovných príkazov a preukázateľne zaúčtované v účtovníctve kontrolovaného subjektu predstavovali 352,50 €.

Z predložených dokladov je možné konštatovať, že v prípade cestovného príkazu zaúčtovaného výdavkovým pokladničným dokladom (VPD):

- **VPD č. 155 zo dňa 30. 3. 2023** mal zamestnanec zo strany kontrolovaného subjektu akceptované cestovné náhrady v celkovej hodnote 15,25 €, pričom v zmysle zákona cestovné náhrady patria priamo zamestnancovi vyslanému na pracovnú cestu. V tomto prípade deklarované cestovné náklady v hodnote 6 € (cestovné sprevádzaných žiakov na matematickú olympiádu) mali byť vyúčtované ako nutné vedľajšie výdavky.

V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že v takýchto prípadoch by mala byť súčasťou cestovného príkazu aj prihláška sprevádzaných žiakov na súťaž, resp. štartovná súpiska, zoznam žiakov a pod., ktorá by preukazovala opodstatnenosť nutných vedľajších výdavkov. Zároveň je potrebné poukázať na čl. 4 internej smernice o cestovných náhradách, ktorý upravuje vedľajšie výdavky uplatniteľné na pracovnej ceste pričom cestovné náhrady pre žiakov školy v nej nie sú bližšie exaktne definované. Toto konštatovanie je možné zovšeobecniť aj k cestovným príkazom, ktoré boli predložené ako súčasť výdavkových pokladničných dokladov č.: 113, 176, 264, 306, 307, 565, 609 a 640.

- **VPD č. 264 zo dňa 31. 5. 2023** mala zamestnankyňa kontrolovaného subjektu nárok na poskytnutie náhrady za stravné a to z dôvodu, že pracovná cesta deklarovaná podľa cestovného príkazu bola v trvaní 5 hodín (od 8:00 do 13:00 hod.), bez poskytnutia stravy, na základe čoho jej prináležala náhrada stravného v celkovej sume **6,80 €** stanoveného v zmysle opatrenia č. 432/2022 Z. z., ktorá jej však nebola zo strany kontrolovaného subjektu poskytnutá.

2.2. Zahraničné pracovné cesty

V podmienkach kontrolovaného subjektu bolo v kontrolovanom období roka 2023 zrealizovaných celkovo 11 zahraničných pracovných ciest. Celkové náklady súvisiace so zahraničnými pracovnými cestami, ktoré boli vyúčtované prostredníctvom cestovných príkazov a preukázateľne zaúčtované v účtovníctve kontrolovaného subjektu predstavovali 779,54 €.

Podľa ustanovení § 36 ods. 6 zákona o cestovných náhradách sa pri vyúčtovaní náhrad pri prepočte sumy stravného ustanoveného v eurách na cudziu menu a naopak použije referenčný výmenný kurz určený a vyhlásený Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska, ktorý je platný k prvému dňu v mesiaci, v ktorom sa zahraničná pracovná cesta alebo iná skutočnosť zakladajúca nárok na stravné začala. Pri vyúčtovaní náhrad sa pri prepočte sumy stravného ustanoveného v cudzej mene na inú cudziu menu použije referenčný výmenný kurz určený a vyhlásený Európskou centrálnou bankou alebo Národnou bankou Slovenska, ktorý je platný k prvému dňu v mesiaci, v ktorom sa zahraničná pracovná cesta alebo iná skutočnosť zakladajúca nárok na stravné začala; suma stravného sa určí prepočtom hodnoty stravného v eurách na dohodnutú cudziu menu.

Z predložených dokladov vyplýva, že k jednotlivým cestovným príkazom, neboli predložené aktuálne platné výmenné kurzy cudzej meny, z ktorých boli vypočítané vyplácané cestovné náhrady (týka sa to nákladov súvisiacich s cestami do Českej republiky, kde boli opatrením č. 401/2012 Z. z. definované základné sadzby stravného v českej korune (ďalej len „CZK“)).

Súčasne bolo kontrolou zistené, že v prípade zahraničného cestovného príkazu zaúčtovaného výdavkovým pokladničným dokladom:

- **VPD č. 113 zo dňa 6. 3. 2023** mal zamestnanec kontrolovaného subjektu nárok na poskytnutie náhrady za stravné v celkovej hodnote **44,66 €** (6,80 € + 12,62 € + 25,24 €) z toho 6,80 € v zmysle opatrenia č. 432/2022 Z. z. a to z dôvodu, že pracovná cesta deklarovaná podľa cestovného príkazu bola dňa 23. 2. 2023 na území Slovenskej republiky (tuzemská pracovná cesta) v trvaní 5:24 hod. (od 8:12 do 13:36 hod.), bez poskytnutia stravy, zároveň od prekročenia štátnej hranice začala plynúť zahraničná pracovná cesta počas dňa 23. 2. 2023 v trvaní viac ako 10 hod. (13:36 – 24:00 hod.) z čoho mu podľa § 13 ods. 4 písm. b) zákona o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie opatrenia č. 401/2012 Z. z. plynula náhrada vo výške 50 % zo základnej sadzby stravného (stanovenej pre Česko), t. j. 300 CZK (kurz ECB ku dňu 1. 2. 2023 1 € = 23,775 CZK), t. j. 12,62 €. Súčasne v trvaní zahraničnej pracovnej cesty zo dňa 24. 2. 2023 viac ako 12 hodín (00:00 – 19:30 hod.) mu prináležalo stravné v celkovej hodnote 100 % zo základnej sadzby stravného, t. j. 600 CZK (kurz ECB ku dňu 1. 2. 2023 1 € = 23,775 CZK), t. j. 25,24 €, po prekročení štátnej hranice bola tuzemská pracovná cesta v trvaní menej ako 5 hodín (19:30 – 23:30 hod.) z čoho nevyplýval nárok zamestnanca na stravné). Na základe cestovného príkazu predloženého na vyúčtovanie bolo zamestnancovi vyplatené stravné v celkovej hodnote **46,40 €**, čo bolo oproti nárokovateľným náhradám viac o 1,74 €.

Podľa § 14 zákona o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie čl. 8 internej smernice o cestovných náhradách bol zamestnávateľ zamestnancovi povinný poskytnúť vreckové v cudzej mene vo výške 40 % stravného, t. j. spolu 900 CZK, čo predstavovalo **15,14 €** (kurz ECB ku dňu 1. 2. 2023 1 € = 23,775 CZK), ktoré na základe predložených dokladov preukázateľne neposkytol.

Súčasťou uplatneného cestovného bolo aj cestovné uhradené sprevádzajúcim žiakom, ktorí sa zúčastnili súťaže žiakov – Robotiáda, pričom časť cestovných nákladov mala byť uplatnená ako nutné vedľajšie výdavky, vzhľadom na skutočnosť, že cestovné náhrady prináležia v zmysle platnej legislatívy zamestnancovi vyslanému na pracovnú cestu. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že v takýchto prípadoch by mala byť súčasťou cestovného príkazu aj prihláška sprevádzaných žiakov na súťaž, resp. štartovná súpiska, zoznam žiakov a pod., ktorá by preukazovala opodstatnenosť nutných vedľajších výdavkov.

- **VPD č. 176 zo dňa 13. 4. 2023** mal zamestnanec kontrolovaného subjektu nárok na poskytnutie vreckového podľa § 14 zákona o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie čl. 8 internej smernice o cestovných náhradách bol zamestnávateľ zamestnancovi povinný poskytnúť vreckové v cudzej mene vo výške 40 % stravného, t. j. **29,60 €**, ktoré na základe predložených dokladov preukázateľne neposkytol. Zároveň je potrebné poukázať na skutočnosť, že v prípade schválenia tejto pracovnej cesty zo strany zamestnávateľa, kontrolovaného subjektu, došlo k schváleniu spôsobu dopravy a to osobného automobilu, čo bolo v zmysle § 7 ods. 1 zákona o cestovných náhradách a súčasne v zmysle čl. 6 ods. 1 internej smernice o cestovných náhradách možné len na základe písomnej dohody, ktorá mala byť podľa čl. 9 ods. 3 uvedenej smernice súčasťou predloženého vyúčtovania pracovnej cesty.

Je potrebné dať do pozornosti, že vzhľadom na použitie súkromného motorového vozidla, resp. vozidla iného ako cestného vozidla zamestnávateľa, v ktorom okrem zamestnancov kontrolovaného subjektu boli prevážaní aj žiaci kontrolovaného subjektu, bolo vhodné zo strany kontrolovaného subjektu preveriť aj podmienky zákonného a havarijného poistenia tohto vozidla.

Taktiež je potrebné zdôrazniť, že v prípade písomnej dohody so zamestnávateľom, ak pri pracovnej ceste použije cestné motorové vozidlo okrem cestného motorového vozidla poskytnutého zamestnávateľom, patrí mu základná náhrada za každý 1 km jazdy a náhrada za spotrebované pohonné látky v zmysle § 7 zákona o cestovných náhradách v nadväznosti na opatrenie č. 88/2023 Z. z..

- **VPD č. 319, 320, 321 zo dňa 20. 6. 2023** mali jednotliví zamestnanci kontrolovaného subjektu nárok na poskytnutie náhrady za stravné v celkovej hodnote **25,80 € (každý zamestnanec 7,30 € + 18,50 €)** z toho 7,30 € v zmysle opatrenia č. 171/2023 Z. z. a to z dôvodu, že pracovná cesta deklarovaná podľa cestovného príkazu bola dňa 15. 6. 2023 na území Slovenskej republiky (tuzemská pracovná cesta) v trvaní 5:25 hod. (od 6:45 do 9:40 hod. a od 19:45 do 22:15 hod.), bez poskytnutia stravy, zároveň od prekročenia štátnej hranice začala plynúť zahraničná pracovná cesta počas dňa 15. 6. 2023 v trvaní viac ako 10 hod. (od 9:40 – do 19:45 hod.) z čoho im podľa § 13 ods. 4 písm. b) zákona o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie opatrenia č. 401/2012 Z. z. plynula náhrada vo výške 50 % zo základnej sadzby stravného (stanovenej pre Poľsko), vo výške 37 €, t. j. 18,50 €. Zo strany kontrolovaného subjektu bolo na základe vyúčtovania predložených cestovných príkazov vyplatené stravné jednotlivým zamestnancom v celkovej hodnote **18,50 €**, čo je menej oproti nárokovateľným náhradám o 7,30 € na každého zamestnanca.

Súčasne podľa § 14 zákona o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie čl. 8 internej smernice o cestovných náhradách bol zamestnávateľ zamestnancom povinný poskytnúť vreckové v cudzej mene vo výške 40 % stravného, t. j. **7,40 €**, ktoré na základe predložených dokladov preukázateľne zamestnancom zúčastnených na pracovnej ceste neposkytol.

- **VPD č. 489 zo dňa 4. 10. 2023** mal zamestnanec kontrolovaného subjektu nárok na poskytnutie náhrady za stravné v celkovej hodnote **19,72 € (7,30 € + 12,42 €)** z toho 7,30 € v zmysle opatrenia č. 171/2023 Z. z. a to z dôvodu, že pracovná cesta deklarovaná podľa cestovného príkazu bola dňa 28. 9. 2023 na území Slovenskej republiky (tuzemská pracovná cesta) v trvaní 7:00 hod. (od 6:30 do 10:00 hod. a od 17:30 do 21:00 hod.), bez poskytnutia stravy, zároveň od prekročenia štátnej hranice začala plynúť zahraničná pracovná cesta počas dňa v trvaní viac ako 6 hod. (od 10:00 do 17:30 hod.) z čoho mu podľa § 13 ods. 4 písm. b) zákona o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie opatrenia č. 401/2012 Z. z. plynula náhrada vo výške 50 % zo základnej sadzby stravného (stanovenej pre Česko) vo výške 300 CZK (kurz ECB ku dňu 1. 9. 2023 bol 1 € = 24,118 CZK), t. j. 12,42 €, ale bolo mu vyplatené stravné v celkovej hodnote **12,30 €**, čo bolo v porovnaní s nárokovateľnými náhradami menej 7,42 €.

Súčasne v zmysle § 14 zákona o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie čl. 8 internej smernice o cestovných náhradách bol zamestnávateľ zamestnancovi povinný poskytnúť vreckové v cudzej mene vo výške 40 % stravného, t. j. 120 CZK čo predstavovalo podľa výmenného kurzu **4,98 €**, ktoré na základe predložených dokladov preukázateľne neposkytol.

- **VPD č. 622, 623, 625, 626 zo dňa 12. 12. 2023** mali zamestnanci kontrolovaného subjektu nárok na poskytnutie náhrady za stravné v celkovej hodnote **30,30 € (7,80 € + 22,50 €)** z toho 7,80 € v zmysle opatrenia č. 368/2023 Z. z. a to z dôvodu, že pracovná cesta deklarovaná podľa cestovného príkazu bola dňa 8. 12. 2023 na území Slovenskej republiky (tuzemská pracovná cesta) v trvaní 8:00 hod. (od 6:00 do 10:00 hod. a od 17:00 do 21:00 hod.), bez poskytnutia stravy, zároveň od prekročenia štátnej hranice začala plynúť zahraničná pracovná cesta počas dňa v trvaní viac ako 6 hod. (od 10:00 do 17:00 hod.) z čoho im podľa § 13 ods. 4 písm. b) zákona o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie opatrenia č. 401/2012 Z. z. plynula náhrada vo výške 50 % zo základnej sadzby stravného (stanovenej pre Rakúsko) vo výške 45 €, t. j. 22,50 €, ale pričom na základe vyúčtovania predložených cestovných príkazov bolo vyplatené stravné jednotlivým zamestnancom v celkovej hodnote **29,80 €** (stanovené stravné počas tuzemskej pracovnej cesty v nižšej hodnote 7,30 € podľa neaktuálneho opatrenia).

Súčasne § 14 zákona o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie čl. 8 internej smernice o cestovných náhradách bol zamestnávateľ zamestnancom povinný poskytnúť vreckové v cudzej mene vo výške 40 % stravného, t. j. **9 €** pre každého zamestnanca, ktoré neposkytol.

- **VPD č. 640 zo dňa 15. 12. 2023** mal zamestnanec kontrolovaného subjektu nárok na poskytnutie náhrady za stravné v celkovej hodnote **17,55 € (7,80 € + 9,75 €)** z toho 7,80 € v zmysle opatrenia č. 368/2023 Z. z. a to z dôvodu, že pracovná cesta deklarovaná podľa cestovného príkazu bola dňa 14. 12. 2023 na území Slovenskej republiky (tuzemská pracovná cesta) v trvaní 7:50 hod. (od 6:30 do 10:50 hod. a od 16:00 do 19:30 hod.), bez poskytnutia stravy, zároveň od prekročenia štátnej hranice začala plynúť zahraničná pracovná cesta počas dňa v trvaní do 6 hod. (od 10:50 do 16:00 hod.) z čoho mu podľa § 13 ods. 4 písm. b) zákona o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie opatrenia č. 401/2012 Z. z. plynula náhrada vo výške 25 % zo základnej sadzby stravného (stanovenej pre Maďarsko), t. j. 9,75 €, pričom mu bolo vyplatené stravné v celkovej hodnote **27,30 €**.

Súčasne v zmysle § 14 zákona o cestovných náhradách v nadväznosti na znenie čl. 8 internej smernice o cestovných náhradách bol zamestnávateľ zamestnancovi povinný poskytnúť vreckové v cudzej mene vo výške 40 % stravného, t. j. **3,90 €**, ktoré na základe predložených dokladov preukázateľne neposkytol.

Kontrolné zistenie 3

Kontrolovaný subjekt tým, že neposkytol zamestnancom vyslaným na pracovnú cestu všetky náhrady, ktoré im prináležali v zmysle platných predpisov, nepostupoval v súlade s § 4 ods. 1 a § 14 zákona o cestovných náhradách.

Kontrolné zistenie 4

Kontrolovaný subjekt tým, že neuzavrel so zamestnancom písomnú dohodu o použití cestného motorového vozidla (iného cestného motorového vozidla ako poskytnutého zamestnávateľom) na pracovné účely, nepostupoval v súlade s § 7 zákona o cestovných náhradách a v súlade s čl. 6 ods. 1 a čl. 9 ods. 3 internej smernice o cestovných náhradách.

V nadväznosti na realizované zahraničné pracovné cesty bol kontrolovaný subjekt, ako zamestnávateľ, povinný poskytnúť zamestnancovi preddavok na náhrady podľa zákona o cestovných náhradách do sumy predpokladaných náhrad pri vyslaní na zahraničnú pracovnú. Preddavok alebo jeho časť mohol byť zo strany kontrolovaného subjektu po dohode so zamestnancom poskytnutý aj formou cestovného šeku, zapožičaním platobnej bankovej karty zamestnávateľa alebo medzinárodnej platobnej bankovej karty zamestnávateľa alebo prevodom na účet zamestnanca vedený v banke alebo pobočke zahraničnej banky v eurách alebo prevodom na účet zamestnanca vedený v banke alebo pobočke zahraničnej banky v cudzej mene. Pričom mohol v prípade potreby poskytnúť preddavok jedným rozhodnutím pre viacerých zamestnancov alebo na viacero pracovných ciest zamestnanca.

Kontrolné zistenie 5

Kontrolovaný subjekt tým, že neposkytol zamestnancom, ktorí boli vyslaní na zahraničnú pracovnú cestu preddavok predpokladaných náhrad, nepostupoval v súlade s § 36 zákona o cestovných náhradách.

Zároveň treba poukázať na skutočnosť, že v podmienkach kontrolovaného subjektu boli preukázateľne zrealizované aj iné aktivity mimo obvodu obce pravidelného pracoviska alebo bydliska zamestnancov, išlo o:

- lyžiarsky kurz realizovaný v termíne od 6. – 10. 3. v Látkach a
- škola v prírode realizovaná v termíne od 29. 5. do 2. 6. 2023 v Liptovskom Jáne.

V tejto súvislosti išlo preukázateľne o pracovnú cestu do iného miesta ako je pravidelné pracovisko (sídlo kontrolovaného subjektu), súvisiacu s priamym výkonom práce v tomto mieste do skončenia tejto cesty. Z tohto hľadiska v nadväznosti na zákon o cestovných náhradách treba poukázať na jednotlivé skutočnosti preukazované vystaveným a evidovaným cestovným príkazom:

- súhlas s pracovnou cestou sa viaže na pravidelné pracovisko (ak ide o pracovnú cestu mimo obvodu obce pravidelného pracoviska alebo bydliska zamestnanca) za predpokladu, že možnosť vyslania na pracovnú cestu nie je dohodnutá v pracovnej zmluve,
- náhrady za pracovnú cestu sa odvíjajú od toho, že zamestnanec nastúpil na pracovnú cestu, t. j. cestuje na výkon práce do iného miesta ako je jeho pravidelné pracovisko, vracia sa z miesta výkonu práce (čas cesty) a výkon práce mimo pravidelného pracoviska,
- pracovná cesta ako taká z hľadiska Zákonníka práce sa realizuje mimo miesta výkonu práce za predpokladu, že možnosť vyslania na pracovnú cestu nie je dohodnutá v pracovnej zmluve.

Kontrolné zistenie 6

Kontrolovaný subjekt tým, že pracovné cesty súvisiace so zabezpečením lyžiarskych kurzov a realizáciou školy v prírode neevidoval a jednotlivým zamestnancom nevystavil cestovné príkazy, postupoval v rozpore s § 3 zákona o cestovných náhradách.

3. Účtovanie cestovných príkazov

Jednotlivé cestovné príkazy boli zo strany kontrolovaného subjektu zaúčtované prostredníctvom výdavkových pokladničných dokladov.

Účtovná jednotka je podľa § 31 zákona o účtovníctve povinná viesť účtovníctvo ako sústavu účtovných záznamov (§ 4 ods. 5 zákona o účtovníctve). Účtovným záznamom sa rozumie údaj, ktorý je nositeľom informácie týkajúcej sa predmetu účtovníctva alebo spôsobu jeho vedenia. Každú informáciu týkajúcu sa

predmetu účtovníctva alebo spôsobu jeho vedenia je účtovná jednotka povinná zaznamenávať len účtovnými záznamami.

Podľa § 10 zákona o účtovníctve, účtovný doklad je preukázateľný účtovný záznam, ktorý musí okrem iného obsahovať podpisový záznam osoby zodpovednej za účtovný prípad v účtovnej jednotke, ak overenie účtovného prípadu nie je zabezpečené podľa § 32 ods. 3 písm. b) alebo písm. c) zákona o účtovníctve.

Kontrolovaný subjekt mal vypracovanú aj internú smernicu č. 2 pre vedenie pokladne Základnej školy, Trieda SNP 20, Banská Bystrica s účinnosťou od 10. 12. 2019, ktorá v čl. 1 ods. 2 určovala náležitosti obsahu účtovného dokladu, okrem iného, určovala povinnosť, že účtovný doklad musí obsahovať podpisový záznam osoby zodpovednej za účtovný prípad. Zároveň v čl. 4 upravovala preskúmanie pokladničných dokladov a kontrolu ich správnosti a to v nadväznosti na ich vecnú a formálnu správnosť. Vykonanou kontrolou predložených dokladov bolo zistené, že nie všetky spĺňali náležitosti internej smernice č. 2 pre vedenie pokladne.

Kontrolné zistenie 7

Kontrolovaný subjekt tým, že nezabezpečil na jednotlivých účtovných dokladoch, výdavkových pokladničných dokladoch, podpisový záznam osoby zodpovednej za účtovný prípad nepostupoval v súlade s § 10 ods. 1 písm. f) zákona o účtovníctve.

Zároveň je potrebné poukázať na skutočnosť, že cestovný príkaz je účtovným dokladom a mal by spĺňať aj náležitosti účtovného dokladu. Na základe predložených cestovných príkazov je možné konštatovať, že tieto nespĺňali náležitosti účtovného dokladu podľa § 10 zákona o účtovníctve a to tým, že neobsahovali podpis osoby zodpovednej za vyúčtovanie pracovnej cesty, ako ani podpis pokladníka s uvedením čísla pokladničného dokladu, ktorým boli cestovné náhrady vyplatené zamestnancovi.

4. Výkon základnej finančnej kontroly

Finančnou kontrolou sa rozumie súhrn činností zabezpečujúcich overovanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti finančných operácií alebo ich častí pred ich uskutočnením, v ich priebehu a až do ich konečného vysporiadania, zúčtovania, dosiahnutia a udržania výsledkov a cieľov finančných operácií alebo ich častí. Finančnou operáciou alebo jej časťou sa rozumie príjem, poskytnutie alebo použitie verejných financií, právny úkon alebo iný úkon majetkovej povahy.

Podľa § 6 ods. 3 zákona o finančnej kontrole je okrem iného zabezpečiť najmä:

- dodržiavanie hospodárnosti, efektívnosti, účinnosti a účelnosti pri hospodárení s verejnými financiami a realizácii finančnej operácie alebo jej časti,
- dodržiavanie rozpočtu,
- dodržiavanie zákona o finančnej kontrole, všeobecne záväzných právnych predpisov vydaných na jeho vykonanie, osobitných predpisov alebo vnútorných predpisov,
- dodržiavanie podmienok na poskytnutie a použitie verejných financií,
- overovanie ďalších skutočností súvisiacich s finančnou operáciou alebo jej časťou a finančným riadením.

Základnou finančnou kontrolou podľa § 7 ods. 1 zákona o finančnej kontrole kontrolovaný subjekt povinný overovať vždy súlad každej finančnej operácie alebo jej časti so skutočnosťami uvedenými v § 6 ods. 4 uvedeného zákona na príslušných stupňoch riadenia.

Kontrolné zistenie 8

Na základe dokladov predložených ku kontrole a v nadväznosti na vyššie uvedené zistenia je možné konštatovať, že kontrolovaný subjekt vykonával základnú finančnú kontrolu formálne v rozpore so zákonom o finančnej kontrole a to tým, že:

- základnú finančnú kontrolu preukázal len pri vyúčtovaní cestovného príkazu, t. j. až vo fáze konečného vysporiadania finančnej operácie a nie aj pred jej uskutočnením (t. j. pri schválení samotnej pracovnej cesty), čo bolo v rozpore s § 2 písm. b) zákona o finančnej kontrole;
- v prípade vystavovania účtovných dokladov neoveril ich súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi, osobitnými predpismi a vnútornými predpismi (kontrola vecnej a formálnej správnosti dokladov), čo bolo v rozpore s § 6 ods. 4 zákona o finančnej kontrole;
- nezabezpečil dodržiavanie internej smernice o cestovných náhradách, a to tým, že od zamestnancov nevyžadoval vyhotovenie správy z pracovnej cesty (čl. 9 ods. 3), v prípade uskutočnenia zahraničných pracovných ciest neposkytol zamestnancovi vreckové v stanovenej výške (čl. 8), nezabezpečil uzatvorenie dohody o použití súkromného motorového vozidla (čl. 6);
- neoveril súlad vyplatených cestovných náhrad v nadväznosti na všeobecne záväzné právne predpisy;
- nezabezpečil vyplatenia preddavkov v nadväznosti na znenie zákona o cestovných náhradách.

Je potrebné konštatovať, že kontrolovaný subjekt mal v kontrolovanom období ako aj v čase výkonu kontroly v platnosti internú smernicu o cestovných náhradách, ktorá sa čl. 6 ods. 3 odvoláva na výkon predbežnej finančnej kontroly. Na výkon predbežnej finančnej kontroly sa odvoláva aj v internej smernici pre vedenie účtovníctva zo dňa 10. 12. 2019 v znení Dodatku č. 1 účinného od 1. 5. 2020. V tejto súvislosti je potrebné zdôrazniť, že predbežná finančná kontrola bola vykonávaná na základe § 5 zákona č. 502/2001 Z. z. o finančnej kontrole a vnútornom audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý bol účinný do 31. 12. 2015. Tento predpis bol nahradený novým právnym predpisom, Zákonom č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov, ktorý s účinnosťou od 1. 1. 2016 zaviedol podľa § 7 výkon základnej finančnej kontroly.

Správa z kontroly č. 19/2024 bola v súlade s § 22 ods. 1 zákona o finančnej kontrole a audite vypracovaná dňa 2. 12. 2024 a jej odovzdaním kontrolovanému subjektu dňa 2. 12. 2024 bola kontrola ukončená.

V súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov predkladám mestskému zastupiteľstvu túto správu o výsledku kontroly č. 19/2024.

V Banskej Bystrici: 3. 12. 2024

PhDr. Ivan Holík
hlavný kontrolór mesta
Mesto Banská Bystrica